

УДК 657.631.6

М.І. ЛАРКА, А.Р. ЗОЛОТАРЬОВА**ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ МЕТОДИК ДЛЯ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ**

Основою стабільного положення підприємства і умовою його життєдіяльності в ринкових умовах виступає фінансова стійкість. Тому постає актуальність питань, що обумовлені недостатністю теоретичних та методичних розробок забезпечення фінансової стійкості підприємства, за допомогою яких можна визначити, які саме методи антикризового управління будуть потрібні конкретному підприємству. В статті розглянуті найпоширеніші методики оцінки фінансового стану підприємств та критеріїв, за якими виконується така оцінка. Обґрунтовано потребу їх системної класифікації, яка надасть можливість об'єднати різноманітні методичні підходи для отримання адекватної оцінки фінансового стану підприємства.

Ключові слова: фінансовий стан, критерії, методика, фінансова стійкість.

Основой стабильного положения предприятия и условием его жизнедеятельности в рыночных условиях выступает финансовая устойчивость. Поэтому возникает актуальность вопросов, обусловленных недостаточностью теоретических и методических разработок обеспечения финансовой устойчивости предприятия, с помощью которых можно определить, какие именно методы антикризисного управления будут нужны конкретному предприятию. В статье рассмотрены наиболее распространенные методики оценки финансового состояния предприятий и критериев, по которым выполняется такая оценка. Обоснована необходимость их системной классификации, которая позволит объединить различные методические подходы для получения адекватной оценки финансового состояния предприятия.

Ключевые слова: финансовое состояние, критерии, методика, финансовая устойчивость.

The basis of stability of the enterprise and the condition of its life financial stability stands in market conditions. Therefore there is a relevance of the issues caused by lack of theoretical and methodological approaches to ensure the financial stability of the company, with which you can determine what kind of crisis management techniques will need a particular enterprise. The urgency of this problem has led to the need to develop diagnostic methods of financial stability. It should allow financial analysts and management personnel to form an idea of the system of management of efficiency of economic activities of enterprises, domestic economic growth opportunities, a way out of the crisis, and the like. The article describes the most common methods of assessing the financial situation of enterprises and the criteria by which such an assessment is carried out. The necessity of a system of classification, which will bring together a variety of methodological approaches to obtain an accurate assessment of the financial condition of the company.

Keywords: financial condition, criteria, methods, financial stability.

Вступ. Сучасні тенденції розвитку підприємств потребують залучення інвесторських коштів. Тому перед підприємством постає актуальна проблема заохочення інвестора до вкладання коштів у діяльність підприємства. Одним з головніших факторів привабливості підприємства є його стійкий фінансовий стан. Для його підтримання на такому рівні, або його повернення на цей рівень, необхідно вести постійний моніторинг чинників, які впливають на фінансову стійкість та конкурентоспроможність підприємства, а саме: положення підприємства на фінансовому ринку; виробництво продукції, що користується попитом; якість продукції; потенціал підприємства в діловій співпраці; ступінь залежності від зовнішніх кредитів і інвесторів; наявність неплатоспроможних дебіторів; інноваційна діяльність; ефективність господарських і фінансових операцій [1]. Усе вище перелічене дає змогу ще раз підтвердити важливість стійкого фінансового стану в залученні інвесторських коштів та забезпеченні високих показників діяльності підприємства.

Постановка задачі. Сучасні умови ринкової економіки визначають основною стратегічною метою для підприємства - підвищення ринкової вартості його майна. Це дає змогу не лише розкрити можливості його подальшого розвитку, що формується стійкістю фінансового стану підприємства, а й підвищити конкурентоспроможність продукції підприємства на ринку.

Дослідження та аналіз показників фінансового стану і контроль дотримання ними нормативних значень допомагає підприємствам покращити якість розрахунків, запобігти виникненню ситуацій

неплатоспроможності підприємств, банкрутства, підвищити інвестиційну привабливість тощо.

Аналіз стійкості фінансового стану обумовлюється зростаючими потребами в аналітичних даних про діяльність підприємства з боку різних груп користувачів. Але все більше зростаючі вимоги до якості таких даних, призводять до підвищення обсягів аналітичної роботи. Тому необхідність узагальнення критеріїв, які б надали достатню інформацію про стан і діяльність підприємств, незважаючи на специфіку організації їх функціонування, потребує обробки в першу чергу показників фінансової звітності.

Нажаль, ця сторона аналітичної роботи недостатньо досліджена і висвітлена в сучасних вітчизняних підручниках та періодичних джерелах. На цей час немає конкретної методики визначення узагальнюючого показника, який би надавав повну і достовірну характеристику фінансового стану, розраховувався за чітко визначеною схемою на основі узагальнення розрахованих коефіцієнтів платоспроможності, ліквідності, ділової активності та ін. За таких умов аналіз стійкості фінансового стану не відрізняється від аналізу фінансової звітності, як частини фінансового аналізу. Тому необхідно приділяти увагу майновому аспекту цього процесу, бо дослідження джерел фінансування, як основи формування активів підприємства, оцінка ефективності використання його фінансових ресурсів забезпечує менеджмент підприємства необхідною інформацією для подальших перспектив розвитку.

Мета дослідження. Метою аналізу фінансового стану підприємства є підвищення його фінансової стійкості та платоспроможності на основі збільшення

економічного потенціалу та поліпшення структури активів, власного капіталу і зобов'язань. Тому вирішення поставленої задачі планується досягти за рахунок:

- аналітичному огляду сучасних методик оцінки фінансового стану підприємств;
- відбору методик, які матимуть практичні результати застосування на вітчизняних підприємствах;
- визначення критеріїв для достатньо якісної оцінки фінансового стану підприємства.

Аналіз стану питання. Методологія оцінки фінансового стану підприємства, яка була розроблена в попередні роки, навіть при повній можливості використання деяких окремих її елементів, в сучасних умовах не підходить для вказаної цілісної оцінки фінансового стану підприємства. Суттєвим недоліком такої оцінки є те, що в процесі її здійснення можна лише виявити, виконані чи ні планові зобов'язання, але неможливо оцінити способи досягнення їх виконання.

А така інформація, на думку багатьох вчених лише констатує здійснений факт, а не дає можливості запобігти негативним явищам. З метою вирішення цієї проблеми в останні роки в літературі опубліковано ряд методик оцінки фінансового стану підприємства, в яких зроблено спроби подолання зазначеного недоліку.

Питання оцінки фінансового стану, зокрема стійкість підприємств, у своїх роботах розглядалися у таких вітчизняних вчених, як І.О. Бланка, С.Б. Довбня, А.Е. Воронкової, І.В. Дем'яненко, В.М. Кочеткова, Л.О. Лігоненко, А.М. Поддєрьогіна, Н.В. Тарасенко, Т.Є. Унковської, Н.М. Ушакової та інших, зарубіжних фахівців: Е. Альтмана, В.Г. Артеменка, М.В. Белендира, І.Т. Балабанова, Л.Т. Гіляровської, О.В. Єфімової, Д. Ірвіна, Т.Р. Карліна, В.В. Ковальова, В.В. Нитецьким, В.М. Родіонової, Г. Л. В. Спрінгейта, О.С. Стоянової, Р. Таффлера, К. Уолша, А.Д. Шеремета та інших. У вищезазначених авторів недостатньо висвітлений інструментарій дослідження фінансової стійкості підприємств, тому питання формування цілісного процесу управління нею в сучасних умовах поки залишається відкритим, що поглиблює актуалізацію дослідження в цьому напрямку.

Дослідження вітчизняних вчених були також спрямовані на вивчення зарубіжного досвіду з цих питань. Однак його застосування в умовах України обмежене національними особливостями інформаційної бази та вимагає відповідних додаткових пристосувань.

Виклад загального матеріалу дослідження. Дослідивши найпоширеніші трактування вченими, можна сформулювати поняття фінансового стану як – характеристика величини, складу і структури активів, власного капіталу і зобов'язань, відповідні співвідношення яких обумовлюють фінансову стійкість, платоспроможність і ефективність використання економічного потенціалу підприємства. Таким чином, фінансовий стан підприємства можна представити через сукупність економічного

потенціалу, фінансової стійкості, платоспроможності, рентабельності та ділової активності підприємства.

Проведене дослідження літературних джерел і практики здійснення аналізу фінансового стану підприємств в умовах ринку дало можливість зробити висновок про необхідність врахування нових вимог до інформаційної бази з метою забезпечення більшої достовірності та реальності розрахованих показників.

В сучасних умовах виникла проблема визначення ролі та місця підприємства на ринку, головна мета вирішення якої полягає в проведенні детальної оцінки його фінансового стану. На теоретико-методологічному й емпіричному рівнях проблема здійснення такої оцінки тісно пов'язана з необхідністю вибору функціонально-цілевих її критеріїв.

Найважливішою характеристикою фінансового стану підприємства є фінансова стійкість. Вона дозволяє визначити рівень фінансового ризику, що пов'язаний з формуванням структури джерел капіталу, а, відповідно, і міру стабільності фінансової бази розвитку підприємства на перспективу. А ознакою фінансової стійкості підприємств — здатність функціонувати і розвиватися в умовах внутрішнього і зовнішнього середовища, які істотно змінюються. При цьому важливе значення має достовірність і реальна інформація про внутрішню і зовнішню ситуацію.

Фінансова стійкість підприємств вивчається українськими вченими переважно в контексті загрози банкрутства підприємств. Більшість розробок присвячена пошукам внутрішніх джерел забезпечення фінансової стійкості підприємств.

Певною мірою для оцінки окремих моментів фінансового стану підприємств можуть використовуватись методики, які націлені тільки на оцінку платоспроможності підприємства і його фінансових результатів. При чому при оцінці платоспроможності за допомогою одного і того ж коефіцієнту намагаються оцінити і фінансову стійкість. В цілому ж подібні оцінки зведені до аналізу без будь-яких висновків.

За традиційною практикою аналізу фінансового стану підприємства виділяють такі загальні методи, якими може скористуватися фінансовий аналітик: горизонтальний аналіз, вертикальний (структурний) аналіз, трендовий аналіз, аналіз відносних показників (коефіцієнтів), порівняльний аналіз та факторний аналіз.

Всього може бути розраховано понад 100 фінансових показників (коефіцієнтів), які будуть мати економічний зміст і в більшій або меншій мірі використовуються у фінансовому аналізі. Звичайно таку кількість показників у одному аналітичному дослідженні практично не використовують. Тому необхідно вирішити проблему відбору необхідної і достатньої кількості фінансових показників.

Інша проблема формування системи показників фінансового аналізу полягає в тому, що різні автори відносять ті чи інші показники до різних груп, а іноді і самі групи мають різні назви.

В сучасній практиці для оцінки фінансового стану підприємства використовується система показників, які характеризують.

- наявність та розміщення капіталу, ефективність та інтенсивність його використання;
- оптимальність структури пасивів підприємства, його фінансову незалежність і ступінь фінансового ризику;
- оптимальність структури активів підприємства та ступінь виробничого ризику;
- оптимальність структури джерел формування оборотних активів;
- платоспроможність та інвестиційну привабливість підприємства;
- ризик банкрутства суб'єкту господарювання;
- запас фінансової стійкості.

Методика оцінки фінансового стану підприємства, яка була розроблена в попередні роки, навіть при повній можливості використання деяких окремих її елементів, в сучасних умовах не підходить для цілісної оцінки фінансового стану підприємства. Суттєвим недоліком такої оцінки є те, що в процесі її здійснення можна лише виявити, виконані чи ні планові зобов'язання, але неможливо оцінити способи досягнення їх виконання. А така інформація, на думку багатьох вчених, лише констатує здійснений факт, а не дає можливості запобігти негативним явищам.

Досить обґрунтованою є методика, розроблена й запропонована Балабановим І.Т. [2]. Вона передбачає визначення інтегральної оцінки фінансового стану підприємств у декілька етапів:

- визначення основних напрямів оцінки;
- вибір окремих фінансових коефіцієнтів за кожним з аналітичних напрямів;
- визначення для кожного із коефіцієнтів нормативного значення;
- визначення вагомості окремих коефіцієнтів;
- формування узагальнюючих показників;
- формування інтегрального показника фінансового стану підприємства з урахуванням усіх аналітичних напрямів.

Запропонований підхід дає змогу комплексно оцінити фінансовий стан підприємства за допомогою інтегрального показника, який може набирати фактичного і нормативного виду залежно від того, які види узагальнюючих показників використовуються при його обчисленні. Розглянута методика достатньо повно враховує сучасні вимоги та особливості діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання.

У методиці оцінки фінансового стану підприємства, запропонованій Нитецьким В.В. [3], передбачається здійснення оцінки фінансового стану економіко-математичними методами з врахуванням оцінок вагомості показників, що впливають на інтегральну величину. Розроблена автором методика дає можливість використати при здійсненні аналізу додатковий коефіцієнт для виправлення похибки невиявлених факторів та суб'єктивного впливу, а також є достатньо адаптованою щодо автоматизації розрахунків.

На нашу думку, методика, запропонована Тарасенко Н.В. [4], не дає чіткого уявлення про

фінансовий стан підприємств хоча й вимагає мінімум загальнодоступної інформації. Вона не висвітлює всі сторони діяльності підприємств і не може бути основою для вироблення рекомендацій з прийняття заходів щодо поліпшення його фінансової стабільності.

На думку російського вченого Ковальова В.В. [5] найбільш доцільним є виділення попереднього аналізу (експрес-аналізу) та поглибленого (деталізованого) аналізу фінансового стану. В загальному вигляді методика експрес-аналізу звітності передбачає оцінку складу ресурсів, їх структури, фінансових результатів господарювання, ефективності використання власних та залучених коштів. Зміст експрес-аналізу полягає у відборі невеликої кількості найбільш суттєвих і порівняно нескладних у розрахунок показників і постійному відстежуванні їх динаміки.

В загальному вигляді методика поглибленого аналізу фінансового стану Ковальова В.В. передбачає наступні етапи:

- попередній огляд економічного і фінансового стану підприємства;
- оцінка та аналіз економічного потенціалу підприємства (оцінка майнового та фінансового стану);
- оцінка та аналіз результативності фінансово-господарської діяльності підприємства (оцінка основної діяльності, аналіз рентабельності, оцінка стану на ринку цінних паперів).

Так В.В. Ковальов рекомендує проводити оцінку фінансового стану за системою показників, які відображають фінансовий стан підприємства і є зручними для користувачів, оскільки дозволяють проводити обчислення за доступною для них інформацією:

- коефіцієнти оцінки майнового стану;
- коефіцієнти ліквідності;
- коефіцієнти фінансової стійкості;
- коефіцієнти ділової активності;
- коефіцієнти рентабельності;
- коефіцієнти оцінки положення на ринку цінних паперів.

Проте автором не пропонується прогнозування фінансових показників на перспективу, немає рейтингової оцінки.

Викликає зацікавленість методика аналізу фінансового стану А.Д. Шеремета [6]. Він рекомендує проводити оцінку фінансового стану за звітний період комплексно, тобто за допомогою аналізу абсолютних і відносних показників. Порівняльний аналітичний баланс і розрахунок абсолютних показників фінансової стійкості слугують відправним пунктом аналізу фінансового стану підприємств. Запропонована автором методика може застосовуватися для фінансової звітності підприємств, які здійснюють реалізацію товарів, робіт і послуг “на момент відправки товарів, виконання робіт і послуг”, та не може бути використана прямолінійно для підприємств, що відображають у своїх бухгалтерських балансах реалізацію “на момент зарахування коштів на розрахунковий рахунок або в касу” із-за неадекватного відображення у балансі підприємства

дебіторської заборгованості покупців, що призведе до перекручування фінансових показників. Однак дану методику можливо застосовувати за умови використання аналітичних даних забалансового бухгалтерського обліку для отримання порівняльного аналітичного балансу.

При виборі критеріїв оцінки, як свідчить вивчення літературних джерел, думки вчених мають деякі розбіжності. Так, деякі автори розглядають більш широкий спектр показників, однак він недостатній. В основному, докладно розглядають забезпечення цінних паперів підприємства (облігацій та акцій), що мають певний інтерес для інвесторів. При цьому в тіні залишаються показники ефективності використання засобів підприємства. Інші автори, зокрема В.А. Малич, І.Т. Балабанов, для врахування фактора користувача як критерію оцінки фінансового стану пропонують використовувати синтезований рейтинг, який є середньою сумою балів по всіх досягнутих показниках. Проте такий підхід нівелює принципи, закладені в методиці, і тим більше не може відповісти на питання як поліпшити фінансовий стан підприємств.

В.А. Малич рекомендує в якості критеріїв обрати платоспроможність підприємства і його фінансові результати, а при оцінці платоспроможності за допомогою одного і того ж коефіцієнту робити спробу судити і про фінансову стійкість [7].

Досить докладно розглянуті критерії та показники фінансового стану підприємства, а також наведені граничні значення цих показників у методиці М.Г. Чумаченка [8]. Запропонована автором система показників оцінки фінансового стану, на наш погляд, повною мірою характеризує фінансовий стан підприємства.

Детально фінансовий стан підприємства можна проаналізувати використавши методику оцінки фінансового стану підприємства за показниками доходності, фінансової сталості, кредитоспроможності й інших, які припускають детальний розгляд окремих моментів господарської діяльності підприємства [9]. Але це вже виступає вже завданням економічного аналізу. Крім того, окремі показники лише підтверджують один одного, загромаджуючи вихідні дані зайвою інформацією. А відсутність граничних значень більшості показників змушує використовувати метод порівнянь. Наведені ж значення показників вимагають уточнення, оскільки вони базуються на даних банків, що не зовсім правильно. Відомо, що банку, як користувачу інформації, притаманне перестраховування, особливо в поточних умовах.

Результати дослідження. Діагностика фінансового стану підприємства дозволяє визначити недоліки і прорахунки в його діяльності, а саме виявити і мобілізувати внутрішні господарські резерви, збільшити доходи і прибутки, зменшити витрати виробництва, підвищити рентабельність, поліпшити фінансово-господарську діяльність підприємства в цілому. Таким чином, проведене дослідження існуючих методик оцінки фінансового стану підприємства дозволяє зробити висновок, про

наявність великої кількості різноманітних підходів до оцінки фінансового стану підприємства, проте всі вони мають певні недоліки. На нашу думку, більшість вітчизняних авторів не враховують особливостей перехідного періоду економіки України, їхні розробки не достатньо відповідають вимогам комплексності та повноти аналізу фінансового стану підприємства.

Достатньо обгрунтованою щодо критерію оцінки фінансового стану підприємства є пропозиція розрахунку значної кількості показників, які характеризують фінансовий стан підприємства у різних його аспектах. Однак це часом не дозволяє скласти цілісне уявлення про дійсний стан справ на підприємстві. Це зумовлює необхідність здійснювати комплексну інтегровану оцінку фінансового стану. Для цього доцільно використовувати систему коефіцієнтів, яку умовно можна поділити на групи:

- коефіцієнти ліквідності;
- коефіцієнти фінансової незалежності;
- коефіцієнти якості активів.

Всі вищевказані методику розглядають або не всі сторони діяльності підприємства, або пропонують детальний розгляд окремих її елементів. В першому випадку дається неповна картина фінансового стану підприємства, в другому - потрібне проведення значної кількості розрахунків і відповідно більш докладна інформація, що не завжди є доцільним.

Проведені нами дослідження спеціальної літератури, свідчать також про наявність великої кількості показників, за допомогою яких вчені та практики рекомендують здійснювати оцінку та аналіз фінансового стану підприємства. Результати дослідження також показали, що і в зарубіжній, і у вітчизняній практиці немає чітко регламентованої кількості фінансових коефіцієнтів. В економічній літературі спектр показників запропонованих для оцінки фінансового стану достатньо широкий. Багато з них різними авторами називаються по-різному (хоча дуже часто формули їх обчислень співпадають) та мають різну встановлену граничну межу, а також склад їх у різних методиках корінним чином відрізняється. Таким чином, виникає необхідність розробки методики, що дозволить об'єктивно оцінити фінансовий стан підприємства.

Методичні рекомендації, що надаються різними міністерствами і відомствами, спрямовані на аналіз фінансового стану підприємства, яке знаходиться в умовах приватизації, санації, банкрутства, аудиторських перевірок тощо. Прикладом такої методики є «Методика проведення поглибленого аналізу фінансово – господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій». Але використовувати такі методики для аналізу фінансової стійкості та платоспроможності у повному обсязі не є доречним та необхідним. Адже дані методики розробляються для надання методичної допомоги фахівцям Агентства з питань запобігання банкрутства, спеціалістам міністерств, відомств, податкових органів, подання пропозицій щодо доцільності внесення підприємства до Реєстру неплатоспроможних підприємств та організацій тощо.

Висновки. Отже, наявність різноманітних методик аналізу фінансового стану підприємства обумовлює потребу та доцільність їх системної класифікації, яка надасть можливість об'єднати різноманітні методичні підходи в окремі групи, визначити спільні проблеми та недоліки, що притаманні окремим розробкам.

Список літератури

1. *Александров В.В. Цюпка Д.А.* Визначення пріоритетних напрямків залучення інновацій у діяльність підприємства. Вісник НТУ «ХПІ» Збірник наукових праць. Тематичний випуск: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ», - 2015 р.-№26.-С. 33-38.
2. *Балабанов И.Т.* Основы финансового менеджмента. Как управлять капиталом? / И.Т. Балабанов. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 384 с.
3. *Нитецкий В.В.* Финансовый анализ в аудите: Теория и практика. Учебное пособие. - М.: Дело, 2001. - 256с.
4. *Тарасенко Н.В.* Економічний аналіз: навч. посібник / Н.В. Тарасенко. - Львів : Новий Світ-2000, 2006. - 344 с.
5. *Ковалев В.В.* Финансовый анализ: методы и процедуры. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 560 с.
6. *Шеремет О.О.* Финансовый анализ: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. - К. : Кондор, 2005. - 196с.
7. *Малич В.А.* Анализ финансовой деятельности предприятий. СПб.: Изд во СПбГУЭФ, 1995. 169 с.
8. *Чумаченко М.Г.* Економічний аналіз [Текст]: навч. посібник / М. А. Болюх [та ін.]; ред. М. Г. Чумаченко; Київський національний економічний ун-т. - 2.вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2003. - 555 с.
9. *Александров В.В. Курачий В.С.* Формування системи показників оцінки ефективності операційної діяльності підприємства. Вісник НТУ «ХПІ» Збірник наукових праць. Тематичний випуск: Технічний

прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ», - 2015 р.- №59.-С. 105-109.

References (transliterated)

1. *Aleksandrov V.V. Tsyupka D.A. Vyznachennya priorytetnykh napryamkiv zaluchennya innovatsiy u diyal'nist' pidpryyemstva.* Visnyk NTU «KhPI» Zbirnyk naukovykh prats'. Tematychnyy vypusk: Tekhnichnyy prohres i efektyvnist' vyrobnytstva. – Kharkiv: NTU «KhPI», - 2015 -No 26.- p. 33-38.
2. *Balabanov I.T. Osnovy finansovogo menedzhmenta. Kak upravljat' kapitalom?* / I.T. Balabanov. – Moscow: Finansy i statistika, 1996. – 384 p.
3. *Niteckij V.V. Finansovyj analiz v audite: Teorija i praktika.* Uchebnoe posobie. - Moscow: Delo, 2001. - 256p.
4. *Tarasenko N. V. Ekonomichnyy analiz: navch. posibnyk / N. V. Tarasenko. - L'viv : Novyy Svit-2000, 2006. - 344 p.*
5. *Kovalev V.V. Finansovyj analiz: metody i procedury. – Moscow: Finansy i statistika, 2002. – 560 p.*
6. *Sheremet O.O. Finansovyj analiz: Navch. posibnyk dlya stud. vyshchykh navch. zakl. - Kiev. : Kondor, 2005. – 196 p.*
7. *Malich V. A. Analiz finansovoj dejatel'nosti predpriyatij.* Saint Petersburg: Izd-vo SPbGUJEF, 1995. 169 p.
8. *Chumachenko M.H. Ekonomichnyy analiz: navch. posibnyk / M. A. Bolyukh [ta in.]; red. M. H. Chumachenko; Kyivivs'kyi natsional'nyy ekonomichnyy un-t. - 2.vyd., pererob. i dop. - Kiev.: KNEU, 2003. - 555 p.*
9. *Aleksandrov V.V. Kuryachyy V.S. Formuvannya systemy pokaznykiv otsinky efektyvnosti operatsiynoi diyal'nosti pidpryyemstva.* Visnyk NTU «KhPI» Zbirnyk naukovykh prats'. Tematychnyy vypusk: Tekhnichnyy prohres i efektyvnist' vyrobnytstva. – Kharkiv: NTU «KhPI», - 2015 - No 59.- p. 105-109.

Поступила (received) 23.05.2016

Бібліографічні описи / Библиографические описания / Bibliographic descriptions

Проблеми визначення методик для оцінки фінансового стану підприємств / М.І. Ларка, А.Р. Золотарьова // Вісник Національного технічного університету „Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2016. - № 28(1200) - С. 90-94. Бібліогр.: 9 назв. – ISSN 2519-4461

Проблемы определения методик для оценки финансового состояния предприятий / Н.И. Ларка, А.Р. Золотарева // Вестник Национального технического университета „Харьковский политехнический институт» (экономические науки). – Х.: НТУ „ХПИ”. - 2016. - № 27(1200) - С. 90-94. Библиогр.: 9 назв. – ISSN 2519-4461

Problems of definition of methodologies for assessing the financial condition of enterprises /Bulletin of National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" (economic sciences). – Kharkiv: NTU "KhPI". - 2016. - № 28(1200) - P. 90-94. Bibliogr.: 9. – ISSN 2519-4461

Відомості про авторів / Сведения об авторах / About the Authors

Ларка Микола Іванович - кандидат економічних наук, професор, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», професор кафедри «Економіки та маркетингу», тел.: 095-892-72-00, e-mail: mykolalarka@mail.ru.

Ларка Николай Іванович - кандидат економічних наук, професор, Національний технічний університет «Харьковский политехнический институт», професор кафедри «Економіки и маркетинга», тел.: 095-892-72-00, e-mail: mykolalarka@mail.ru.

Larka Nikolaj Ivanovich - Candidate of Economical Sciences (Ph. D.), Professor, National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Professor at the Department of Economics and Marketing; tel.: 095-892-72-00, e-mail: mykolalarka@mail.ru.

Золотарьова Аліна Русланівна - Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», студент, тел.: 095-661-81-44, e-mail: eim_nty_khpi@ukr.net.

Золотарева Аліна Русланівна - Національний технічний університет «Харьковский политехнический институт», студент, тел.: 095-661-81-44, e-mail: eim_nty_khpi@ukr.net.

Zolotareva Alina Ruslanovna - National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", student, tel.:095-661-81-44, e-mail: eim_nty_khpi@ukr.net.